

netwerk van
milieuprofessionals

VVM – netwerk van
milieuprofessionals

Jaarverslag 2025

Inhoudsopgave

<u>Voorwoord</u>	<u>pagina 3</u>
<u>Activiteiten</u>	<u>pagina 4</u>
<u>Congressen en symposia</u>	<u>pagina 8</u>
<u>Cursussen en opleidingen</u>	<u>pagina 11</u>
<u>Samenwerkingen</u>	<u>pagina 12</u>
<u>Tijdschriften</u>	<u>pagina 12</u>
<u>Van kennis naar impact</u>	<u>pagina 14</u>
<u>Financieel overzicht</u>	<u>pagina 15</u>

Jaarverslag 2025 – VVM

Voorwoord

In 2025 hebben we als VVM weer een mooi aantal activiteiten georganiseerd en ook weer een aantal cursussen. Zo organiseerden we weer Jaarcongres Relevant en de Dag van de Omgevingswet. En dit jaar was de Nationale Milieudag door samenwerking en sponsoring zelfs gratis voor VVM-leden. Ook bij diverse andere activiteiten werkten we samen met andere organisaties. Verder organiseerden we twee keer een Algemene Ledenvergadering (in mei en in november), was er twee keer een sectiebreedoverleg (maart en oktober) en kwamen diverse secties gedurende het jaar bij elkaar (online, hybride of op locatie) om over hun vakgebied te spreken.

De kracht van VVM is nu juist ook deze veelheid aan activiteiten die vooral vanuit de leden opkomen en dan door het bureau samen met die leden worden georganiseerd. Geen van bovenaf opgelegd jaarprogramma, maar een continuüm van actuele onderwerpen waar we in samenspraak de juiste vorm bij organiseren.

Tegelijk zien we ook dat successen uit het verleden geen garantie bieden voor de toekomst. Het is duidelijk dat VVM naar vereniging 2.0 moet. Er is daar al enig voorwerk voor gedaan in 2025, dus we mogen hopen dat de nieuwe directeur dat in 2026 weet om te zetten naar de benodigde acties. VVM bestaat dan 40 jaar, juist ook een mooi moment om een basis voor onze verdere toekomst te leggen. Als jullie daar net zo hard aan mee willen doen als in 2025, gaat dat zeker lukken. Immers de halve eeuw moeten we nu toch wel proberen te halen.

Aan de slag dus!

Peter S. Visser
Interim-directeur VVM

Activiteiten

In 2025 hebben we weer een mooi aantal activiteiten georganiseerd en een aantal cursussen. Zo organiseerden we weer Jaarcongres Relevant en de Dag van de Omgevingswet. En dit jaar was de Nationale Milieudag - door samenwerking en sponsoring - zelfs gratis voor VVM-leden. Ook bij diverse andere activiteiten werkten we samen met andere organisaties. Verder organiseerden we twee keer een Algemene Ledenvergadering (in mei en in november), was er twee keer een sectiebreed overleg (maart en oktober) en kwamen diverse secties gedurende het jaar bij elkaar (online, hybride of op locatie) om over hun vakgebied te spreken.

Rachel Carson Afstudeerprijs 2025

In 2025 werd voor de 22e keer de Rachel Carson Afstudeerprijs uitgereikt aan veelbelovende jonge milieuprofessionals. De hbo-prijs ging naar Helena Comella Romeu (Hogeschool Windesheim) voor haar scriptie Framing in Climate Change Communication and its Influence on Ideological Divides. De wo-prijs werd toegekend aan Sterre ter Haar (TU Delft/Universiteit Leiden) voor haar scriptie The direct effect of CO₂ rise on the plant ionome: Implications for Exacerbating Global Malnutrition.

De jury prees de hoge inhoudelijke kwaliteit en maatschappelijke relevantie van de ingezonden scripties. Op 20 mei presenteerden alle genomineerden hun onderzoek tijdens Groene Peper, waar zij in gesprek gingen met professionals uit het werkveld. De officiële prijsuitreiking vond plaats op 23 mei. De prijs werd dit jaar mogelijk gemaakt door Haskoning.

[Lees meer over de Afstudeerprijsuitreiking in Milieu >>](#)

Podcast Groene Gesprekken

Dit jaar verschenen er vier podcasts van Groene Gesprekken. In juni spraken we Rob Buurman over de malaise in de kunststoffen recycling. In oktober kwam citizen science voor gezonde leefomgeving aan bod met Berry van Holland. In november was Lianne Boersma te gast en ging in op CO₂-rechten: Hoe zat het ook alweer? En waarom is het nú relevant? De laatste podcast kwam vlak voor de kerst. We spraken de winnaar van de Rachel Carson Afstudeerprijs Helena Comella Romeu over How you talk about climate change matters! Deze podcast was in het Engels. Het vaste team van Groene Gesprekken is in 2025 Walter Tobé, Eveline Stroink en Olaf Westerhof.

[>> Beluister de podcasts >>](#)

Moreel Beraad

Op 21 januari organiseerde VVM-sectie Ethiek en Milieufilosofie een Moreel Beraad. Tijdens deze bijeenkomst gingen diverse VVM-leden met elkaar in gesprek over een concreet moreel vraagstuk uit de praktijk. Centraal stond een casus van een communicatieadviseur die te maken kreeg met mogelijke greenwashing in een tekst.

Aan de hand van de methode van de 'neutrale toeschouwer' werd het dilemma stap voor stap onderzocht: van feiten en gevoelens tot de onderliggende waarden en argumenten. Belangrijke waarden die in het geding waren, zijn professionaliteit, geloofwaardigheid, klantvriendelijkheid en het vermijden van conflict. Ook werden alternatieve handelingsopties verkend, zoals het aangaan van het gesprek met de opdrachtgever. Het moreel beraad liet zien dat deelnemers vooral kiezen voor het behouden van professionele onafhankelijkheid, gecombineerd met dialoog om schade te beperken.

Na afloop van het moreel beraad was de conclusie dat dit voor de VVM een mooie manier is om 'moresprudentie' op te bouwen en om de VVM-gedragscode levend te houden. Het nodigt bovendien uit om sommige aspecten van de gedragscode nog eens tegen het licht te houden.

[>> Lees een verslag in Milieu >>](#)

(Inter)Nationaal Biodiversiteitsbeleid; hoe moet het elkaar versterken?

Op 4 maart stond tijdens een middagsymposium van de VVM-sectie Biodiversiteit de vraag centraal hoe biodiversiteitsverlies kan worden tegengegaan, zowel internationaal als in Nederland. De bijeenkomst bracht deelnemers uit verschillende werkvelden samen en leidde tot levendige discussies over de urgentie van de biodiversiteitscrisis en de mogelijkheden om natuurherstel structureel onderdeel te maken van beleid en economie.

Sprekers van Naturalis gingen onder meer in op de recente internationale biodiversiteitstop COP16 en de rol van organisaties als IPBES bij het verzamelen en vertalen van wetenschappelijke kennis naar beleid. Ook kwam de Nederlandse praktijk uitgebreid aan bod, bijvoorbeeld via het concept Basiskwaliteit Natuur (BKN), dat zich richt op het versterken van biodiversiteit buiten beschermde natuurgebieden.

De middag maakte duidelijk dat er volop kansen liggen om biodiversiteitsbeleid concreter en effectiever te maken. "Pak de kansen die er nu al zijn wel meer op, dat was wel de overheersende gedachte deze middag. En besef dat de natuur wel zonder ons mensen kan, maar wij niet zonder die natuur," schreef Peter Visser dan ook in het artikel in Milieu.

[>> Lees een verslag in Milieu >>](#)

Juridisch Café over Robuuste Vergunning

Op 15 mei 2025 organiseerde de sectie Milieurecht en Praktijk een juridisch café met als onderwerp 'de robuuste vergunning'.

De bijeenkomst werd ingeleid door Sandra Anzion, bestuurslid bij de sectie, die inging op de historie rond flexibiliteit bij vergunningen. Daarna was het woord aan Anton van der Linde, projectleider van het project robuuste vergunning bij DCMR. Hij vertelde over de aanleiding, de context en het doel van dit project, het verschil tussen de robuuste vergunning en een traditionele vergunning, en de mogelijkheden die de robuuste vergunning kan bieden. Als laatste ging Marga Cornielje, senior vergunningverlener bij OZHZ, in het verloop van een pilot met de robuuste vergunning bij OZHZ.

Het juridisch café werd goed bezocht en er vond een levendige discussie plaats over de voor- en nadelen en risico's van de robuuste vergunning. Geconcludeerd werd dat robuuste vergunningen kunnen zorgen voor minder onnodige procedures, meer flexibiliteit en snellere procedures. Hierbij is het van belang om wijzigingen bij de bedrijven goed bij te houden, door hen te verplichten deze informatie aan het bevoegd gezag te verstekken. Adequaat toezicht is eveneens mogelijk met een robuuste vergunning, mits de voorschriften duidelijk en voor slechts één uitleg vatbaar zijn.

Excursie naar het bos van Leersum

Op 23 mei organiseerde de sectie Biodiversiteit een excursie naar het bos bij Leersum, waar op 18 juni 2021 een verwoestende valwind huishield. In slechts twee minuten sneuvelden ongeveer 650 bomen door omvallende bomen en afgebroken takken.

Het gebied is eerst weer toegankelijk gemaakt met drie kranen die 24/7 doorwerkten, maar er zijn zeker gedeelten waar veel hout is blijven liggen. Van het hout dat is geruimd is veelal geprobeerd om een nuttige bestemming ervoor te vinden. In overleg met de buurt zijn er zo'n 530 bomen teruggeplant, vooral inheemse soorten die ook klimaatweerbaar zijn. Ook zijn er stukken in het gebied die aan zichzelf worden overgelaten, om te kijken wat dat oplevert. Nog steeds gaan er bomen door de valwind dood, omdat ze eerst overeind bleven, maar toch de hoofdwortel geknakt is. Tegelijk zijn er ook bomen die de hele kroon kwijt waren, maar waar die weer teruggroeit.

Al met al zagen we een enorme veerkracht in het gebied, maar dat is juist natuur. Tegelijk is de druk hoog op dit bos met een veel te hoge zuurgraad door alle stikstof. Dat belemmert ook een volwaardige ontwikkeling van het bos na deze ramp, ook dat is te zien.

Leren van PFAS: op weg naar een PFAS-vrije leefomgeving

In samenwerking met de Wageningen Wetenschapswinkel (WUR) en de Bètawetenschapswinkel Groningen (RUG) verzorgde de VVM-sectie Gezonde Leefomgeving op 18 september een Milieucafé over de maatschappelijke en ecologische gevolgen van PFAS. Studenten, onderzoekers, bewoners en professionals gingen met elkaar in gesprek over de risico's van deze zeer persistente stoffen, de beperkingen van huidige regelgeving en de vraag welke toepassingen werkelijk essentieel zijn.

Tijdens de bijeenkomst werd duidelijk dat PFAS inmiddels in tal van producten en processen voorkomen, terwijl kennis over langetermijneffecten en effectieve alternatieven nog onvolledig is. Tegelijkertijd bleek dat technische mogelijkheden voor uitfasering vaak al beschikbaar zijn, maar dat vooral transparantie, verantwoordelijkheidsverdeling en bestuurlijke keuzes bepalend zijn voor verdere stappen.

Het Milieucafé vormde onderdeel van het project Leren van PFAS. Naar aanleiding van dit onderzoek en de bijeenkomst verscheen in 2026 ook een themanummer over PFAS.

[>>> Lees een verslag in Milieu >>](#)

Waterkwaliteit en landbouw: samen werken aan toekomstbestendig beleid

De VVM-secties Landbouw en Voedsel, Biodiversiteit en Landschap organiseerden op 25 september een goedbezocht middagsymposium over de toekomst van het Nederlandse waterbeleid en de rol van de landbouwsector daarin. Centraal stond de vraag hoe de doelen van de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) kunnen worden gehaald, terwijl tegelijkertijd perspectief wordt geboden aan boeren en andere betrokken partijen.

Spreekers gingen in op de voortgang van de waterkwaliteit in Nederland en de hardnekkige problemen rond nutriënten, bestrijdingsmiddelen en andere vervuilende stoffen. Daarbij werd benadrukt dat er al veel verbeterd is, maar dat aanvullende maatregelen en langjarige samenwerking noodzakelijk blijven. Ook kwam het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer aan bod, waarin boeren, overheden en kennisinstellingen gezamenlijk werken aan schoner en klimaatbestendig waterbeheer.

De bijeenkomst maakte duidelijk dat een succesvolle transitie vraagt om heldere keuzes (ook van de politiek), gebiedsgerichte samenwerking en een eerlijk economisch perspectief voor natuurinclusieve landbouw.

[>>> Lees een verslag in Milieu >>](#)

Symposium over bodemwormen

Op 13 november 2025 organiseerde VVM de studiemiddag 'Bodem- en compostwormen in de landbouw – de vergeten helden van de bodem'. Tijdens de bijeenkomst werd ingegaan op de rol van bodemwormen bij bodemgezondheid, waterinfiltratie en klimaatadaptatie. Sprekers van

onder meer het Louis Bolk Instituut, Aeres Hogeschool en PUM senior experts deelden inzichten uit onderzoek en praktijk, waaronder het EU-project Excalibur en toepassingen van vermicompost. De middag bood ruimte voor vragen, discussie en uitwisseling tussen onderzoekers, adviseurs en milieuprofessionals.

Invasieve exoten: preventie, beheer en samenwerking

Ter gelegenheid van de start van de tiende Week van de Invasieve Exoten organiseerde de VVM-sectie Biodiversiteit op 19 juni een symposium over de risico's van invasieve planten- en diersoorten voor natuur en leefomgeving. Onder leiding van Wilfred Reinhold bespraken deskundigen de groeiende uitdaging van exotische soorten die zich in Nederland kunnen vestigen en schade veroorzaken aan ecosystemen en biodiversiteit.

Aan bod kwam onder meer de nieuwe horizonscan van de NVWA, waarin inmiddels

313 potentiële risicosoorten zijn opgenomen. Sprekers lieten zien hoe preventie, monitoring en samenwerking tussen overheden, waterschappen en terreinbeheerders steeds belangrijker worden. Praktijkvoorbeelden, zoals de aanpak van de Aziatische hoornaar en watercrassula, maakten duidelijk hoe complex bestrijding in de praktijk is.

De bijeenkomst onderstreepte het belang van tijdig handelen, duidelijke verantwoordelijkheden en meer bewustwording.

[>>> Lees een verslag in Milieu >>](#)

Of op [Bionieuws](#)

Congressen en symposia:

In 2025 organiseerde VVM drie congressen en symposia waar kennisuitwisseling, ontmoeting en samenwerking centraal stonden. Tijdens de Nationale Milieudag, het Jaarcongres Relevant en de Dag van de Omgevingswet kwamen professionals uit verschillende werkvelden bijeen om ervaringen te delen en actuele ontwikkelingen te bespreken. In plenaire sessies en deelsessies werd stilgestaan bij de grote opgaven rond milieu, leefomgeving en veiligheid, met volop ruimte voor inspiratie, verdieping en ontmoeting.

Nationale Milieudag 2025: van ambitie naar actie

Tijdens de Nationale Milieudag op 5 juni stond de vraag centraal hoe ambities voor een gezonde leefomgeving daadwerkelijk kunnen worden omgezet in concrete actie. De bijeenkomst vond plaats in het Huis der Provincie in Arnhem. Centraal stond het nieuwe Nationaal Milieuprogramma (NMP) en de uitvoering daarvan richting 2050. Sprekers uit overheid, wetenschap en maatschappelijke organisaties benadrukten dat samenwerking, duidelijke keuzes en doorzettingsvermogen noodzakelijk zijn om milieu- en leefomgevingsdoelen te realiseren. Met scherpe inzichten, inspirerende verhalen en ruimte voor interactie, stond de dag in het teken van verandering (die noodzakelijk is) — en de uitdagingen die daarbij horen.

Gedeputeerde Ans Mol onderstreepte het belang van brongerichte maatregelen en samenwerking tussen overheden, bedrijven en inwoners. Directeur-generaal Afke van Rijn ging in op de uitdagingen rond rechtvaardigheid, participatie en de verbinding tussen milieu, klimaat en biodiversiteit. Jongerenvertegenwoordigers Sarah Welter en Daan Zieren riepen op om hun belangen structureel mee te nemen in beleid, onder meer via een generatietoets. Gedragsbioloog Patrick van Veen liet zien hoe gedragsverandering kan worden gestimuleerd door mensen te verleiden en routines te doorbreken, terwijl Tim van Hattum juist het belang benadrukte van een positief toekomstverhaal en nature based solutions.

[>> Lees een verslag in Milieu >>](#)

Jaarcongres Relevant 2025: omgevingsveiligheid van visie naar uitvoering

Op 11 juni 2025 bracht het Jaarcongres Relevant ruim 200 professionals bijeen rond het thema 'Omgevingsveiligheid: van visie naar uitvoering'. Het congres stond nadrukkelijk in het teken van samenwerking, kennisdeling en de vraag hoe omgevingsveiligheid in de praktijk integraal kan worden vormgegeven. Daarbij werd ook stilgestaan bij 25 jaar vuurwerkramp Enschede en de lessen die sindsdien zijn geleerd.

Bestuurders, beleidsmakers en experts gingen onder leiding van dagvoorzitter Nils Rosmuller gingen met elkaar in gesprek over de balans tussen veiligheid, ruimtelijke ontwikkeling en energietransitie. Gedeputeerde Hagar Roijackers benadrukte het belang van integraal werken en het slechten van schotten tussen beleids-

domeinen. Vanuit het Rijk werd stilgestaan bij de ontwikkeling van regelgeving, toezicht en handhaving sinds Enschede en bij nieuwe vraagstukken rond waterstof, klimaatadaptatie en risicocommunicatie. Ook kwam de rol van lokaal bestuur aan bod en maatwerk binnen de Omgevingswet?

Met 17 deelsessies bood het congres volop verdieping op actuele thema's binnen externe veiligheid en omgevingsveiligheid. De dag liet zien dat samenwerking tussen overheden, veiligheidsregio's, bedrijfsleven en kennisinstellingen essentieel blijft om complexe veiligheidsvraagstukken het hoofd te bieden

[>> Lees een verslag in Milieu >>](#)

Dag van de Omgevingswet 2025: blijven leren in de praktijk

De 14e Dag van de Omgevingswet vond plaats op 11 november 2025 en stond in het teken van twee jaar werken met de Omgevingswet in de praktijk. De bijeenkomst liet zien dat de wet nog volop in ontwikkeling is en dat overheden en professionals samen blijven leren hoe de nieuwe instrumenten en werkwijzen optimaal kunnen worden ingezet.

Tijdens het plenaire programma gaf Sarah Ros van de Evaluatiecommissie Omgevingswet een kritische reflectie op de eerste ervaringen. Volgens haar worden de instrumenten van de wet

inmiddels breed gebruikt, maar vaak nog beleidsarm ingezet. Ook wees zij op de spanning tussen integraliteit en instrumenten zoals Bopa's en ETFAL. Dijkgraaf Rogier van de Sande ging in op de dagelijkse praktijk bij het Hoogheemraadschap van Rijnland, waar de uitvoering "best goed gaat", maar waar ook behoefte bestaat aan duidelijke kaders en soms harde keuzes.

In twaalf deelsessies werden uiteenlopende praktijkervaringen gedeeld, onder meer over omgevingsplannen, milieubelastende activiteiten, participatie en de beleidscyclus binnen de Omgevingswet. De open gesprekken en uitwisseling van ervaringen maakten duidelijk dat de wet nog steeds vraagt om experimenteren, samenwerken en voortdurende ontwikkeling van kennis en vaardigheden.

[>> Lees een verslag in Milieu >>](#)

Cursussen en opleidingen

In 2025 organiseerde VVM opnieuw diverse cursussen en opleidingen voor professionals op het gebied van milieu, leefomgeving en veiligheid. Daarmee draagt de vereniging bij aan het versterken van kennis en expertise binnen het vakgebied en aan de ontwikkeling van toekomstbestendige professionals.

De post-hbo Luchtopleiding, die VVM samen met PaO Techniek en Management organiseert, liep in 2025 verder door vanuit de start in 2024. De opleiding biedt deelnemers een stevige basis op het gebied van luchtverontreiniging, luchtkwaliteit en depositie - onderwerpen die steeds belangrijker worden binnen beleid en praktijk.

Ook de cursus 'Emissiemetingen voor SCIOS' werd in 2025 opnieuw georganiseerd in samenwerking met Parkstad Opleidingen.

Daarnaast vond in februari opnieuw de cursus 'ORA's maken met SAFETI-NL' plaats, die VVM al jarenlang samen met AVIV aanbiedt voor professionals op het gebied van externe veiligheid en risicoberekeningen.

De Academie voor Landschap, een samenwerking van VVM, Staatsbosbeheer en NVTL, organiseerde in het najaar opnieuw de leerlijn 'Van ecologische rouw naar Actieve Hoop'. Tijdens drie cursusdagen stonden thema's centraal als ecologische rouw, biodiversiteitsverlies, klimaatverandering en de professionele rol van landschaps-, milieu- en natuurprofessionals. Met een vernieuwd programma bood de leerlijn ruimte voor reflectie, uitwisseling en nieuwe perspectieven op de relatie tussen mens, natuur en landschap.

Samenwerkingen

VVM werkt actief samen met uiteenlopende organisaties, kennisinstellingen, overheden en netwerken. Ook in 2025 vormden deze samenwerkingen een belangrijke basis voor congressen, cursussen, kennisdeling en maatschappelijke impact.

Voor de Nationale Milieudag werkte VVM samen met onder meer het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de Provincie Gelderland. Dit resulteerde in een rapport met de opbrengsten van de dag voor het ministerie. Het Jaarcongres Relevant werd opnieuw georganiseerd met het Relevant-netwerk externe veiligheid, VNCI en VNG. Ook de Dag van de Omgevingswet werd weer georganiseerd met een brede groep samenwerkingspartners uit beleid, uitvoering en kenniswereld.

Voor cursussen en opleidingen werkte VVM samen met onder meer PaO Techniek en Management, Parkstad Opleidingen, AVIV, Staatsbosbeheer en NVTL. De uitreiking van de Rachel Carson Afstudeerprijs vond opnieuw plaats in samenwerking met duurzaamheidsevenement Groene Peper. Ook werkt VVM samen met diverse studieverenigingen om de banden met studenten te versterken.

Al jaren is VVM betrokken bij het Geluid, Trillingen en Luchtkwaliteit-congres (GTL) in november, waarbij leden van de secties Lucht en Geluid deelnemen aan de programmacommissie. Ook is VVM betrokken bij het Provero-congres (in juni), waar de sectie Milieurecht & Praktijk actief aan bijdraagt.

Daarnaast bleef VVM betrokken bij de Klimaatweek en de Week van de Invasieve Exoten. Via de verschillende secties bestaan bovendien nog vele andere verbindingen en samenwerkingen binnen het milieuvakgebied.

Tijdschriften

Tijdschrift Milieu

Een belangrijk visitekaartje van VVM is het *Tijdschrift Milieu*. In 2025 verschenen zes nummers, waaronder drie themanummers: *Van ambitie naar Actie* (over de Nationale Milieudag en het Nationaal Milieuprogramma), *Wormen* en *Inspiratie*.

Tijdschrift Milieu volgt ontwikkelingen in milieubeleid, uitvoeringspraktijk en wetenschap op de voet. Naast artikelen bevat het tijdschrift columns, interviews en het semiwetenschappelijke Dossier-katern met gereviewde artikelen.

Alle artikelen uit *Milieu*, ook uit eerdere jaargangen, zijn voor leden online beschikbaar via de VVM-website. Voor niet-leden zijn altijd enkele recente artikelen toegankelijk en worden artikelen ouder dan een jaar openbaar beschikbaar gemaakt.

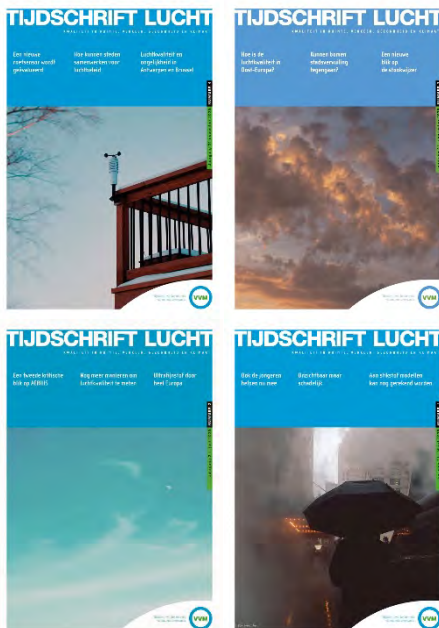

Tijdschrift Lucht

Sinds 2019 geeft VVM ook *Tijdschrift Lucht* uit. Het blad sluit goed aan bij de doelstelling om kennisuitwisseling en kennisontwikkeling te stimuleren en vormt een waardevolle aanvulling op *Tijdschrift Milieu*.

Tijdschrift Lucht verschijnt vier keer per jaar en richt zich op professionals bij gemeenten, adviesbureaus en kennisinstellingen die werken aan luchtkwaliteit en gezondheid. De artikelen behandelen actuele ontwikkelingen in metingen en modellering van luchtverontreiniging, nieuwe meetmethoden, beleid en gezondheidseffecten. Onderzoekers en praktijkprofessionals delen hun inzichten op een toegankelijke manier.

Leden van VVM en abonnees van *Tijdschrift Milieu* kunnen met korting een abonnement nemen op *Tijdschrift Lucht*. De kosten bedragen dan € 125 (excl. BTW). Wilt u gebruikmaken van dit aanbod, stuur dan een mail naar bureau@vvm.info.

Journal of Integrated Environmental Sciences (JIES)

Het *Journal of Integrated Environmental Sciences* (JIES) is het Engelstalige wetenschappelijke tijdschrift van VVM. Het online tijdschrift biedt een platform voor intellectueel debat over actuele milieuvraagstukken, met speciale aandacht voor de relatie tussen wetenschap, maatschappij en beleid.

Tijdschrift Landschap

Sinds 2022 geeft VVM ook *Landschap* uit, voortgekomen uit de fusie tussen VVM en de Werkgemeenschap voor Landschapsonderzoek (WLO). Het tijdschrift draagt bij aan de verbreding en verdieping van het werkveld op het gebied van landschap en ecologie.

In 2025 verschenen vier nummers, waarvan twee themanummers: *Natuurherstel-verordening* en *LivingLabs*.

Landschap biedt ruimte aan wetenschappelijke artikelen over landschap in brede zin - ecologisch, beleidsmatig, sociologisch en ontwerpgericht aangevuld met discussiebijdragen, interviews, columns, reviews en boekbesprekingen.

VVM-leden kunnen zowel *Milieu* als *Landschap* digitaal lezen en ontvangen één van beide tijdschriften op papier.

JIES is opgenomen in het *Journal Citation Report* (JCR) van Thomson Reuters en vormt daarmee voor wetenschappers een erkend internationaal publicatieplatform.

Meer informatie is te vinden via de [VVM-website](https://www.vvm.nl).

Van kennis naar impact

In 2025 stelde VVM een nieuw meerjarenplan op. De missie daarin luidt:

VVM verbindt en ondersteunt (toekomstige) professionals die werken aan milieu, klimaat, natuur en duurzaamheid. In een open en multidisciplinaire vereniging delen en duiden we kennis, versterken we het gesprek binnen én buiten de beroepsgroep, en brengen we inzichten actief naar buiten. Zo creëren we maatschappelijke impact en dragen we bij aan een duurzame samenleving.

Deze ambitie kreeg ook in 2025 concreet vorm. Zo werden de opbrengsten van de Nationale Milieudag verwerkt in een rapport voor het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Ook bracht de sectie Gezonde Leefomgeving eind december een brief uit aan formateurs, fractievoorzitters en betrokken Kamerleden met de oproep om een gezonde leefomgeving expliciet en structureel te verankeren in het kabinetsbeleid.

[>> Lees hier de brief >>](#)

Met congressen, publicaties, opleidingen, netwerken en inhoudelijke bijdragen bleef VVM ook in 2025 werken aan kennisdeling, verbinding en maatschappelijke impact. Die impact zit niet alleen in zichtbare bijdragen aan beleid en maatschappelijke discussies, maar ook in de kennis, inzichten en contacten die deelnemers meenemen uit bijeenkomsten, opleidingen en artikelen. Zo draagt VVM bij aan professionals die het verschil maken in hun eigen praktijk.

Met het nieuwe meerjarenplan als basis blijft VVM ook in 2026 bouwen aan een sterke, verbindende vereniging die professionals ondersteunt en maatschappelijke vraagstukken rond milieu, klimaat, natuur en leefomgeving agendeert en verdiept.

Financieel overzicht

2025 was financieel gezien een moeilijk jaar voor de VVM. De totale opbrengsten waren met een bedrag van €400.899 weliswaar iets hoger dan 2024 maar dit werd voornamelijk veroorzaakt door de hogere overige opbrengsten waarin een doorbelasting van €28.500 aan Milcon is opgenomen vanwege voorbereidende werkzaamheden van de VVM t.b.v. NCGG10.

Daarnaast blijft de afnemende trend van zowel contributie-inkomsten als projectopbrengsten zichtbaar.

Bij de kosten valt op dat deze €38.213 hoger zijn dan die van 2024. Deze aanzienlijke verhoging wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere personeelskosten vanwege het gedurende het gehele jaar in dienst hebben van een directeur terwijl dit in 2024 gedeeltelijk werd ingevuld door een relatief goedkoper ingehuurd interim-directeur.

Daarnaast blijven ook de projectkosten stijgen vanwege het niet langer beschikbaar zijn van gratis externe locaties voor onze activiteiten.

De volledige financiële verantwoording zal op 19 mei 2026 aan de leden gepresenteerd worden tijdens de Algemene Ledenvergadering. Het voorstel aan de ALV is om het verlies van €26.980 ten laste van de algemene reserve te brengen. Deze bedraagt na deze mutatie (incl. bestemmingsreserves) €80.785.

Voor de toekomst is het belangrijk om wat financiën betreft de vinger goed aan de pols te houden en te zoeken naar mogelijkheden om, in nauwe samenwerking met de nieuw aangestelde directeur, de financiële basis van de VVM voor de toekomst te verstevigen.

	<u>2024</u>	<u>2025</u>
Contributies	148.392	138.538
Projectopbrengsten	169.095	161.124
Overige opbrengsten	79.310	101.237
Totale Omzet	396.797	400.899
Personeelskosten	200.508	231.166
Projectkosten	51.321	59.042
Kosten tijdschriften	91.004	94.006
Overige kosten	46.833	43.665
Totale kosten	389.666	427.879
Winst/Verlies	7.131	-26.980
Algemene Reserve	91.615	64.635
Bestemmingreserves	16.150	16.150
Eigen Vermogen	107.765	80.785

